

संस्कृतभारती उत्तरतमिल्नाडु

प्रवशः सप्तमः पाठः

अभ्यासः

अ) उत्तरं लिखन्तु

१. राजा सगरः किमर्थं दुःखितः आसीत्?
२. राजकुमारः असमञ्जः कीदृशः आसीत्?
३. राजकुमारस्य दण्डनायकः निर्णयम् अयच्छत् ?
४. कति महाकाव्यानि सन्ति ? तानि कानि?
५. कति उपसर्गाः सन्ति?
६. "अप्रहरत्" इति शुद्धं वा अशुद्धम् वा? अशुद्धं चेत् शुद्धं रूपं लिखतु ।
७. स्था - तिष्ठति । प्र + स्था = _____ ?
८. सज्जनाः किं वदन्ति?
९. काव्यानि कति विधानि सन्ति?
१०. "रघुवंशम्" केन रचितम् ?
११. "वेणीसंहारः" इति रूपकस्य रचयिता कः?

आ) अधोदत्तानां क्रियापदानां "क्तवतु" पुलिङ्गरूपं स्त्रीलिङ्गरूपं च लिखन्तु।

Write the क्तवतु masculine and feminine forms of the given

verbs.

उदा: पठति - पठितवान्, पठितवती

१. खादति २. पिबति
३. पश्यति ४. ददाति
५. नमति ६. गायति
७. क्रीडति ८. धावति
९. करोति १०. क्षालयति

इ) "क्तवतु" उपयुज्य वाक्यानां परिवर्तनं कुर्वन्तु।

Convert the sentences using क्तवतु।

उदा: बालकः गृहपाठं अलिखत्।

बालकः गृहपाठं लिखितवान्।

१. बालिका: अक्रीडन्।
२. चोरः धनम् अचोरयत्।
३. सेवकः कार्यम् अकरोत्।
४. बालकाः गीतम् अगायन्।
५. महिलाः नाटकम् अपश्यन्।

६. तरुणी कथाम् अलिखत्।

७. गुरुः धर्मम् अबोधयत्।

८. बालौ अपठताम्।

९. छात्रः गृहम् अगच्छत्।

१०. सा आपणं प्रत्यागच्छत्।

ई) संस्कृतेन लिखन्तु ।

१. Tap. २. Key ३. Bag ४. Lock. ५. Comb ६. Box

७.

Telephone. ८. Fan. ९. Mirror. १०. Tube light.

उ) आवरणे दत्तानां शब्दानां चतुर्थीविभक्तिरूपेण रिक्तस्थानानि पूरयन्तु।

Fill in the blanks using the चतुर्थी -form

of the words given in brackets.

१. राघवः ----- (गोविन्दः) पुस्तकं ददाति।

२. माता ---- (सा) फलरसं ददाति।

३. लता --- (वीणा) क्रुध्यति।

४. प्रतिदिनं प्रातः उत्थानम् ----(आरोग्यं) भवति।

५. चर्चा ----(विवादः) मा भवतु।

६. ----- (अहं) मोदकं रोचते।

७. त्वं ---- (चतुराः) असूयसि।

८. धनिकः ----- (निर्धनाः) धनं ददाति।

९. -----(आचार्यः) नमः।

१०. लक्ष्मीः ----(पण्डिताः) असूयति।

ऊ) उचित प्रश्नवाक्यानि लिखन्तु।

Frame questions for the sentences given.

उदा -- रामः लक्ष्मणाय वस्त्रं ददाति।

रामः कस्मै वस्त्रं ददाति?

१. यशोदा कृष्णाय नवनीतं ददाति।

२. अध्यापकः शीलायै लेखनीं ददाति।

३. वाणी गीतायै असूयति।

४. भक्तिः ज्ञानाय भवति।

५. रामः पुत्राय स्यूतं दत्तवान्।

ऋ) प्रहेलिकायाः तात्पर्यम् उत्तरं च लिखन्तु।

"दन्तैर्हीनः शिलाभक्षी निर्जीवो बहुभाषकः।

गुणस्यूतिसमृद्धोऽपि परपादेन गच्छति॥"

ए) संस्कृतेन अनुवादं कुर्वन्तु।

Translate into Samskritam.

१. A rich man also experiences difficulty.

२. Tigers live only in the forest.

३. Madhava writes poems and stories .

४. Geeta is happy , so she sings.

५. The cat drinks only milk.

ओ) वर्तमानकाले परिवर्तनं कुर्वन्तु।

Convert into present tense.

उदा: वयं छात्राः आस्म।

वयं छात्राः स्मः।

१. अहं विद्यार्थी आसम्।
२. वयं मैसूरुनगरे आस्म।
३. बालिका गृहे आसीत्।
४. स्यूते दश पुस्तकानि आसन्।
५. अद्य अधिकः तापः आसीत्।

औ) ससंदर्भं विवृणुत।

Explain with reference to context.

१. "इदानीं किं करोमि? "
२. "प्रजापीडकः असमञ्जः भवता राज्यतः निष्कासितः भवतु" ।
३. "त्यजेदेकं कुलस्यार्थं" ।

अं) सुभाषितस्य तात्पर्यं लिखन्तु।

" त्यजेदेकं कुलस्यार्थे ग्रामस्यार्थे कुलं त्यजेत्।

ग्रामं जनपदस्यार्थे आत्मार्थे पृथिवीं त्यजेत्।।"
